

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-480/20-H

Název	Mateřská škola, Horní Kalná
Sídlo	Horní Kalná 44, 543 71 Hostinné
E-mail	materinakalna@seznam.cz
IČ	71001573
Identifikátor	650063716
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Tat'ána Kramerová
Zřizovatel	obec Horní Kalná
Místo inspekční činnosti	Horní Kalná 44, 543 71 Hostinné
Termín inspekční činnosti	6. 10. – 8. 10. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola, Horní Kalná (dále škola) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Nejvyšší povolený počet dětí ve škole je 20, ve školní jídelně 60 stravovaných osob. Škola

je jednotřídní s celodenním provozem. Zákonní zástupci projevují o vzdělávání ve škole dlouhodobý zájem, v době inspekční činnosti bylo přijato 18 dětí. Z jejich celkového počtu byly čtyři děti v posledním roce před vstupem do základní školy a pět dětí mladších tří let.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy stanovuje reálné a dosažitelné koncepční záměry, které vycházejí z podmínek a potřeb školy. Zaměřuje pozornost na rozvoj materiálních a personálních podmínek, oblast zkvalitňování vzdělávání dětí, prohlubování profesních dovedností pedagogů, posilování spolupráce s rodiči dětí a dalšími partnery. Kompetence jednotlivých pracovníků ředitelka školy účelně vymezila vnitřními dokumenty, jasně stanovila pravidla organizace vzdělávání, provozu školy i zajištění bezpečnosti dětí. Ke vzájemné komunikaci se zaměstnanci využívá především každodenní osobní kontakt a upevňuje tak neformální a velmi dobré vztahy na pracovišti. Kolektiv zaměstnanců vytváří ve škole nadstandardně vlídnou atmosféru, která se odráží směrem k dětem i jejich rodičům. Kvalitu vzdělávacího procesu a práci své kolegyně sleduje ředitelka školy prostřednictvím hospitací i během společného souběžného působení při vzdělávání dětí. Záznamy z hospitační činnosti pozitivním hodnocením motivují učitelku do další práce, pouze výjimečně však sledují naplnění zvolených cílů a minimálně obsahují metodická doporučení pro její další pedagogické působení. Jednání pedagogické rady ve škole probíhají pravidelně. Pedagogický sbor zde v uplynulém období projednával především organizační záležitosti, méně důsledně se zabýval hodnocením průběhu a výsledků vzdělávání.

Vzdělávání a výchovu dětí ve škole zajišťuje dvoučlenný pedagogický sbor, který je stabilní, odborně kvalifikovaný a má dlouholeté zkušenosti s předškolním vzděláváním. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno zejména s přihlédnutím k zájmům obou vyučujících a s ohledem na potřeby školy. I přes organizační náročnost spojenou se zajištěním provozu jednotřídní mateřské školy vytváří ředitelka školy nadstandardní podmínky pro jeho realizaci. Zapojení učitelek do dalšího vzdělávání je četné a vyvážené, zaměření absolvovaných seminářů dokládá jejich zájem o nové směry v metodách a formách pedagogické práce a provázanost s pořizováním nových učebních pomůcek.

Rozpočet školy pro vytváření podnětného a účelně vybaveného prostředí pro předškolní vzdělávání se ředitelce školy daří navyšovat získáváním finančních darů od fyzických i právnických osob. Ředitelka školy také pravidelně využívá evropské dotační programy. Škola tímto způsobem získala významné finanční prostředky, které využila např. na personální podporu (školní asistentku) či zvyšování odbornosti pedagogického sboru.

Snaha o kvalitní prostorové a materiální zázemí patří k prioritám školy a je odrazem i velmi dobré spolupráce se zřizovatelem. Prostředí celé školy je udržované, esteticky a vkusně využité k prezentaci dětských prací. Tematické herní koutky vyhovují všestranným zájmům a potřebám dětí. Přehledně i volně dostupné uložení učebních a didaktických pomůcek, hraček, hudebních nástrojů a různorodého pracovního materiálu podporují u dětí aktivitu i samostatnost při činnostech a pozitivně ovlivňuje průběh vzdělávání. Školní zahrada s herními prvky slouží dětem ke vzdělávání, relaxaci a poskytuje jim podnětný prostor pro rozvoj jejich pohybových dovedností.

Děti jsou průběžně seznamovány s možnostmi vzniků úrazů a s riziky ohrožujícími jejich zdraví. K prevenci rizikového chování výrazně přispívá funkční systém pravidel vzájemného soužití dětí. Jeho účinnost se projevuje v jejich ohleduplném chování vůči sobě a pozitivně ovlivňuje i míru úrazovosti. Školní jídelna často připravuje jídla podle nových trendů

a receptur vycházejících ze zásad zdravého životního stylu. Do jídelníčku jsou zařazovány méně známé druhy luštěnin a obilovin, vlastnoručně vyráběné pečivo, velký výběr ovoce a zeleniny je nabízen denně a v různých úpravách, včetně příloh a salátů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování vzdělávací nabídky ve třídě navazovalo na integrované bloky stanovené ve školním vzdělávacím programu. Učitelky se zaměřovaly na práci se vzdělávacími cíli, výrazným pozitivem byla tematická provázanost a pestrost zvolených činností. Vyučující však nesledovaly očekávané výstupy ani klíčové kompetence a nevyhodnocovaly účinnost uplatněných vzdělávacích postupů.

Přístup vyučujících i dalších pracovníků školy k dětem se vyznačoval vstřícností a partnerským přijetím. Učitelky cíleně vedly děti k respektování nastavených třídních pravidel, podporovaly dobré vztahy mezi nimi, pocit sounáležitosti, vzájemnou pomoc, ohleduplnost a spolupráci. Během dopoledního vzdělávacího bloku si děti volily spontánní činnosti podle svého zájmu, měly dostatek času pro volnou hru a vlastní rozhodování. Učitelkami připravená vzdělávací nabídka byla činnostně provázaná a propojená s reálným životem dětí. Zahrnovala činnosti k rozvoji jejich manipulačních dovedností, jednoduché úkony s běžnými předměty, podporovala kreativitu a tvoření s různými pomůckami či materiálem. Obsahovala námětové a konstruktivní hry, grafomotorická cvičení, rozličné výtvarné činnosti i aktivity pro rozvoj informační gramotnosti, které napomáhaly k naplňování stanovených cílů. Vzdělávání dětí mladších tří let bylo kladně ovlivněno empatickým přístupem učitelek i dalších pracovníků školy, nemanipulativní komunikací, citlivým střídáním nabídky činností, přiměřeným a nenásilným opakováním návyků a praktických dovedností. Školní asistentka účinně napomáhala jejich vzdělávání konkrétní vzdělávací nabídkou a individuální dopomocí. Aktivně se zapojovala do výuky a poskytovala účinnou podporu i ostatním dětem.

Během sledovaných vzdělávacích bloků panovalo ve třídě klima podporující učení, využity byly různé formy a metody práce s dětmi. Učitelky preferovaly pozitivní motivaci, která byla pro děti zajímavá a aktivizovala jejich zapojení do činností. Využívaly množství říkadel, básní, písní, prvků dramatizace příběhů a pohádek se zapojením tematicky zvolené postavy či loutky. Promyšleně organizovaly skupinové činnosti dětí, dařilo se jim podporovat jejich aktivitu a zájem. Většina řízených činností probíhala frontální formou. Během těchto aktivit učitelky nediferencovaly obtížnost vzdělávacích cílů podle individuálních možností dětí, což se projevilo postupnou ztrátou jejich pozornosti. Vyučující k hodnocení úrovně vzdělávání využívaly průběžné slovní hodnocení, převažovala však paušálně uplatněná pochvala. Méně efektivně zařazovaly adresné hodnocení, nevytvářely příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí.

Součástí každodenního programu byly řízené pohybové aktivity, které učitelky organizovaly v prostorově menší učebně a nevyužívaly přilehlou, pro tyto činnosti vhodně uzpůsobenou ložnici. V zájmu zajištění bezpečnosti tak měly děti méně příležitostí pro dostatečný rozvoj hrubé motoriky a tělesné zdatnosti. Pohybové aktivity byly pravidelně zařazeny i při pobytu venku, kde měly děti naopak dostatek prostoru pro volný pohyb a hry. Během pobytu na školní zahradě i při tematických vycházkách do okolí školy učitelky dětem nabízely i záměrné vzdělávací činnosti, při kterých děti získávaly pozitivní vztah k přírodě i environmentálnímu vzdělávání.

Učitelky průběžně podněcovaly děti k uplatňování základních společenských návyků a pravidel chování. Vedly je k samostatnosti při oblékání, hygieně a stolování. I přes

mimořádná hygienická opatření měly děti při stolování dostatek možností k rozvoji sebeobslužných dovedností a používání příboru. Děti měly po celý den k dispozici nabídku nápojů, nebyly však k jejímu pravidelnému využívání dostatečně pobízeny. Průběh odpoledního odpočinku méně respektoval individuální potřeby dětí. Vyučující dětem nabízely klidové aktivity v omezeném rozsahu, děti s nižší potřebou spánku trávily většinu času na lůžku.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola ke sledování výsledků vzdělávání jednotlivých dětí využívá nově zvolenou formu pedagogické diagnostiky. Záznamy o dětech neobsahují dostatek informací o postupném vývoji a pokrocích jednotlivých dětí, ani průběžně přijímaná opatření ke zlepšení jejich výsledků vzdělávání. Škola rovněž nesleduje celkové výsledky vzdělávání, nevyhodnocuje jednotlivé oblasti s cílem identifikovat konkrétní slabá místa a přijmout konkrétní opatření ke zlepšení jejich stavu.

Vzdělávací výsledky dětí byly na kvalitní úrovni, osvojené znalosti a dovednosti korespondovaly s jejich vývojovými možnostmi a vypovídaly o utváření základů klíčových kompetencí. Děti se chovaly podle pravidel vzájemného soužití, uměly pozdravit, požádat a poděkovat. Každodenní soužití dětí různého věku kladně ovlivňovalo jejich vztahy a sociální citění, podporovalo toleranci a vzájemnou pomoc. U nejmladších dětí bylo zřejmé, že během krátké doby zvládly odloučení od rodičů a velmi rychle se adaptovaly v novém prostředí. Děti přirozeně a spontánně komunikovaly s dospělými i mezi sebou, měly dobrou slovní zásobu, znaly řadu říkadel, básní a písní. U většiny dětí bez ohledu na jejich věk byla však patrná chybná výslovnost. Během vzdělávání byly děti aktivní a zvědavé, dokázaly používat získané poznatky v reálném životě. Zvládaly základní manipulační, pohybové a hudební dovednosti, uměly zorganizovat hru, domluvit se na společném řešení. Výtvarné práce vypovídaly o dosažené úrovni grafomotorických dovedností. Oblast jemné motoriky byla na dobré úrovni, děti byly zručné při manipulaci s drobnými předměty a stavebnicemi. Zvládaly pracovní dovednosti při trhání, stříhání a lepení. Děti v povinném předškolním vzdělávání se dokázaly s vizuální oporou podepsat. Většina dětí však neměla upevněno správné držení psacího náčiní či příboru. Fyzická zdatnost a obratnost dětí byla na požadované úrovni. V prostředí školy se pohybovaly a orientovaly bez obtíží. Adekvátně svému věku zvládaly sebeobsluhu při hygieně, stolování a oblékání.

Výsledky vzdělání škola prezentuje v prostorách školy, při vstupu do budovy i na školní zahradě. Zákonní zástupci jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni rovněž při pravidelném osobním kontaktu a prostřednictvím webových stránek. Velký důraz škola klade na budování vstřícných vztahů s rodiči dětí a na nastavení otevřené komunikace. Během školního roku vytváří celou řadu příležitostí pro vzájemnou spolupráci. Realizuje tematické akce (zahradní slavnost, zpívání u vánočního stromu, drakiáda a další) konané v areálu školy za účasti zákonných zástupců a široké veřejnosti v úzké součinnosti se zřizovatelem a místním spolkem Aktivní Kaleňáci. Přínosem pro vzdělávání dětí jsou divadelní představení probíhající ve spolupráci s partnerskými mateřskými školami sousedních obcí a se základní školou. Velký podíl na kvalitě výsledků vzdělávání má spolupráce s organizacemi zabývajícími se oblastí environmentální výchovy.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke zkvalitnění technického vybavení třídy (tablety, programovatelné robotické pomůcky) a podmínek pro práci učitelů (notebooky pro učitele). Školní zahrada byla dovybavena zastřešením pískoviště a dalším zahradním domkem pro úschovu náradí a hraček. Vchod do budovy školy byl zabezpečen proti vniknutí cizích osob.

Silné stránky

- Ředitelce školy se úspěšně daří realizovat koncepční záměry v oblasti materiálních a personálních podmínek.
- Učitelky mají nadstandardní zájem o svůj profesní růst, získané informace z dalšího vzdělávání promyšleně uplatňují v pedagogické práci.
- Škola se vyznačuje velmi dobrými vztahy na pracovišti a přirozeně tím podporuje sociální dovednosti dětí.
- Pestrá spolupráce školy se zřizovatelem a dalšími partnery obohacuje vzdělávání dětí, přispívá k prezentaci jejich vzdělávacích výsledků a podporuje společenské dění v obci.
- Škola vytváří dětem velmi dobré podmínky pro naplňování cílů v oblasti environmentální výchovy.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola nesleduje celkové výsledky vzdělávání a nepřijímá konkrétní opatření k jejich zlepšení.
- Učitelky vedou pedagogickou diagnostiku spíše formálně a nevyužívají ji k plánování konkrétních vzdělávacích činností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat pozornost projednávání závěrů z hospitační činnosti a naplňování vytčených cílů v dalším pedagogickém působení učitelky.
- Sledovat celkové výsledky vzdělávání a přijímat konkrétní opatření ke zlepšení stavu v jednotlivých oblastech (např. četné vady výslovnosti minimalizovat zařazováním pravidelné logopedické prevence).
- Využívat pedagogickou diagnostiku k průběžnému vyhodnocování výsledků jednotlivých dětí a plánování konkrétních vzdělávacích činností.
- Pracovat při plánování a vyhodnocování vzdělávací nabídky s očekávanými výstupy a klíčovými kompetencemi.
- Uplatňovat rovnoměrně různorodé formy práce s dětmi, diferencovat obtížnost vzdělávacích cílů podle individuálních možností dětí.
- Využívat efektivně adresné hodnocení dětí, vytvářet příležitosti pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení dětí.
- Podporovat zdravý životní styl dětí, využívat pro jejich pohybové vyžití vhodně uzpůsobenou ložnici, důsledněji je vést k využívání nabídky nápojů.
- Zajistit dětem nabídku klidových aktivit v době odpoledního odpočinku v souladu s jejich potřebami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná obcí Horní Kalná s účinností od 1. 1. 2013, ze dne 28. 12. 2012
2. Rozhodnutí vydané Krajským úřadem Královéhradeckého kraje, čj. 1118/SM/2013-2, ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 2. 2013, ze dne 23. 1. 2013
3. Jmenování do funkce ředitelky školy vydané s účinností od 1. 1. 2007
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný pro školní rok 2020/2021
5. Plán environmentální výchovy – dokument bez bližšího časového určení
6. Organizační řád mateřské školy ze dne 1. 9. 2020
7. Školní řád platný ve školním roce 2020/2021
8. Vnitřní řád školní jídelny platný ve školním roce 2020/2021
9. Školní matrika – školní rok 2020/2021
10. Doklady o přijímání dětí, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování – školní rok 2020/2021
11. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy dětí) – školní rok 2020/2021
12. Třídni knihy – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
13. Přehled docházky – školní rok 2020/2021
14. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků a osvědčení o absolvování akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí pro školní roky 2019/2020 a 2020/2021 (včetně knihy úrazů vedené ve školních letech 2019/2020 a 2020/2021)
16. Rozvrh přímé pedagogické činnosti – školní rok 2020/2021
17. Záznamy z pedagogické rady – školní roky 2019/2020 a 2020/2021
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2020/2021
19. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy – školní rok 2020/2021
20. Koncepce rozvoje školy (Připravujeme děti pro budoucí život ve společnosti – Školní akční plán rozvoje Mateřské školy, Horní Kalná) zpracovaná v období 2019-2020 na období pěti let
21. Kontrolní a hospitační činnost ředitelky školy – školní roky 2019/2020 a 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Mgr. Ivana Bečková v. r.

Mgr. Bc. Eva Hitková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Eva Hitková v. r.

Bc. Zuzana Šarounová, kontrolní pracovnice

Bc. Zuzana Šarounová v. r.

V Hradci Králové 26. 10. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Taťána Kramerová,
ředitelka školy

Bc. Taťána Kramerová v. r.

V Horní Kalné 27. 10. 2020